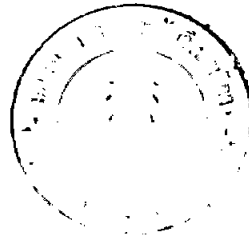


บทที่ ๑

บทนำ



ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การสอบมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการสอน เพราะการสอบทำให้ครูผู้สอนสามารถประเมินผลได้ว่า หลังจากนักเรียนเรียนจบ เนื้อหาวิชาหนึ่ง ๆ ไปแล้ว นักเรียนมีความรู้และทักษะถึงเกณฑ์ตามวัตถุประสงค์ของวิชานั้น ๆ หรือไม่

เจ บี ฮีตัน (J.B. Heaton) กล่าวว่า

เป็นเรื่องน่าเสียดายที่การเรียนการสอนเป็นจำนวนมากในอดีตได้แยกการสอบและการสอนออกจากกัน ทั้ง ๆ ที่การสอบและการสอนมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด จนกระทั่งเราไม่สามารถทำสิ่งหนึ่งโดยไม่เกี่ยวข้องกับอีกสิ่งหนึ่งได้อย่างแท้จริง แบบสอบอาจสร้างขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือในการกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ และจูงใจให้นักเรียนอยากเรียน หรือเป็นเครื่องมือในการวัดผลพฤติกรรมการทางภาษาหลังจากการเรียนวิชาใดวิชาหนึ่งของนักเรียน^๑

ในบรรดาแบบสอบชนิดต่าง ๆ ที่ใช้กันอยู่ แบบสอบที่สามารถวัดผลจากการเรียนรู้ของนักเรียนดังกล่าวก็คือ แบบสอบสัมฤทธิ์ผล (Achievement Tests) ซึ่ง ดี เจ บราวน์ (D.J. Brown) ได้กล่าวถึงแบบสอบชนิดนี้ไว้ว่า "แบบสอบสัมฤทธิ์ผลสามารถวัดว่า ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาวิชาและทักษะเฉพาะด้านใดด้านหนึ่งจากการสอนมากน้อยเพียงใด"^๒

เดวิด พี แฮริส (David P. Harris) กล่าวว่า "แบบสอบสัมฤทธิ์ผลใช้วัดของเขตของทักษะใดทักษะหนึ่ง หรือปริมาณความรู้ซึ่งนักเรียนคนใดคนหนึ่งได้มาจากการเรียน

^๑J.B. Heaton, Writing English Language Tests, (London : Longman, 1978), p. 1

^๒D.J. Brown., Appraisal Procedure in the Secondary School, (New Jersey : Prentice-Hall, Inc., 1970), p. 153

การสอน"^๑

ส่วน (๐) ขวาล แพร์ตกุล ได้กล่าวถึงแบบสอบสัมฤทธิ์ผลว่า

แบบสอบสัมฤทธิ์ผล เป็นแบบสอบที่วัดความรู้ ทักษะและสมรรถภาพสมองด้านต่าง ๆ ที่เด็กได้รับจากประสบการณ์ทั้งปวง ทั้งจากโรงเรียนและทางบ้านยกเว้นการวัดทางร่างกาย ความถนัด และ ทางบุคคลกับสังคม หรือพูดง่าย ๆ ก็คือ แบบสอบประเภทนี้มุ่งที่จะวัดว่า เด็กสามารถนำความรู้ไปใช้ในด้านต่าง ๆ ได้มากน้อย และแคล้วคล่องเพียงใด วัดว่าเด็กรู้มาแล้วเท่าใดอันเป็นเรื่องราวของอดีตกาล^๒

นอกจากจะใช้วัดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาแล้ว แบบสอบสัมฤทธิ์ผลที่ดียังมีประโยชน์ในเชิงวินิจฉัย (diagnose) คือ ทำให้ครูสามารถประเมินผลการสอนของตนและการเรียนของนักเรียนได้ ครูจะสามารถพัฒนาประสิทธิภาพในการสอนของตนโดยพิจารณาจากผลการสอบของนักเรียนว่า นักเรียนคนใดมีปัญหาในการเรียนการสอนตอนใด หรือ ส่วนไหนของเนื้อหาที่เป็นปัญหาแก่นักเรียนส่วนมาก และวิธีการสอนของตนเหมาะสมเพียงใด ควรจะปรับปรุงแก้ไขตอนไหน อย่างไร ควรจะสอนเน้นเนื้อหาและทักษะใดมากกว่าเนื้อหาและทักษะใด ดังเช่นที่ เจ บี ฮีตัน (J.B. Heaton) ได้กล่าวถึงประโยชน์ในการนำผลจากการสอบสัมฤทธิ์ผลมาใช้ในการแก้ไขการเรียนการสอนว่า "แบบสอบสัมฤทธิ์ผลที่ดีอาจใช้เป็นแบบสอบเชิงวินิจฉัยได้ เพราะจะทำให้ครูสามารถชี้จุดบกพร่องและจุดที่เป็นปัญหาในการเรียนการสอน เพื่อที่จะสามารถวางแผนแก้ไขได้อย่างถูกต้อง"^๓


ทั้งนี้แบบสอบสัมฤทธิ์ผลที่จะนำมาใช้ประโยชน์ในเชิงวินิจฉัยดังกล่าวจะต้องมีการแยกทดสอบเนื้อหาอันเป็นองค์ประกอบและทักษะต่าง ๆ แยกจากกัน ซึ่ง เดวิด พี แฮร์ริส

^๑David F. Harris, Testing English as a Second Language, (Bombay : McGraw-Hill, 1974), p. 3

^๒ขวาล แพร์ตกุล, เทคนิคการวัดผล, (พิมพ์ครั้งที่ ๔ ฉบับปรับปรุง , พระนคร : วัฒนาพานิช, ๒๕๑๖), หน้า ๑๑๒.

^๓Heaton, Writing English Language Tests, p.x.

(David P. Harris) กล่าวว่า "การใช้แบบสอบสัมฤทธิ์ผลในการวินิจฉัยข้อบกพร่องในการเรียนการสอน แบบสอบนั้นจะต้องประกอบด้วยแบบสอบย่อย ๆ (subtest) สั้น ๆ แต่มีความเชื่อถือได้ เพื่อที่จะวัดผลแต่ละทักษะหรือเนื้อหา"^๑ ซึ่งตรงกับที่ โรเบิร์ต ลาโด (Robert Lado) ได้กล่าวไว้ว่า "แบบสอบสัมฤทธิ์ผลสามารถใช้เป็นแบบสอบเพื่อวินิจฉัยข้อบกพร่องในการสอนของครูและการเรียนของนักเรียนได้ ถ้าได้มีการแยกทดสอบแต่ละเนื้อหาหรือทักษะของภาษาที่ได้เรียนไป"^๒

การนำผลการสอบสัมฤทธิ์ผลมาวินิจฉัยข้อบกพร่องในการเรียนการสอนดังกล่าว เป็นหน้าที่ที่สำคัญประการหนึ่งของการสอบดังที่  ชาวาล แพร์ตกุล กล่าวว่า "หน้าที่ที่สำคัญของการสอบ คือ ช่วยปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น"^๓

แต่จากการวิจัยของสำนักงานทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยาเกี่ยวกับการทดสอบในประเทศไทย ซึ่งได้ทำการสำรวจข้อทดสอบและวิธีสอบต่าง ๆ หลายระดับ ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาจนถึงอุดมศึกษา และตั้งแต่การสอบคัดเลือก จนถึงการสอบเลื่อนชั้นปลายปีการศึกษา พบจุดอ่อนในการสอบของไทยว่า

ยังใช้การสอบไม่คุ้มค่า และการสอนของเรายังนึกถึงแต่เพียงคำ ๒ คำ คือ ได้ กับ ตก เท่านั้น โดยไม่ได้ใช้ผลการสอบไปเป็นข้อมูลเตือนใจครูให้ย้อนระลึกถึงการสอนที่ผ่านมาแล้วว่า ดีหรือยัง หรือนำไปเตือนนักเรียนให้รู้ตัวว่า เขาควรจะแก้ไขตนเองอย่างไรจึงจะเรียนได้ดีขึ้นกว่าเดิม สาเหตุในเรื่องนี้เกิดจากผู้สอบยังไม่ทราบถึงเทคนิค และวิธีการใหม่ ๆ ของการวัดผลว่าจะต้องทำอะไรจึงจะถูกต้อง^๔

^๑Harris, Testing English as a Second Language, p. 3

^๒Robert Lado, Language Testing, (London : Longman, 1961), p. 368.

^๓ชาวาล แพร์ตกุล, เทคนิคการวัดผล, หน้า ๒๓.

^๔สำนักงานทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, รายงานความก้าวหน้าของโครงสร้างแบบสอบมาตรฐาน ชั้น ประถมปีที่ ๗ ของกระทรวงศึกษา ฉบับที่ ๑ (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักงานทดสอบฯ, ๒๕๑๓), หน้า ๔-๑๖.

จากผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ครูผู้สอนจำนวนมากไม่ได้คำนึงถึงหน้าที่ที่สำคัญของการสอบในฐานะใช้ เป็น เครื่องช่วยแก้ไขการเรียนการสอน

นอกจากนี้ผลจากการวิจัยดังกล่าวยังปรากฏว่า

ข้อทดสอบยังวัดไม่ครอบคลุม แต่ละวิชายังคงเน้นถามแต่เพียงบางเนื้อหาหรือบางพฤติกรรมเท่านั้น หรือบางที่วัดไม่ตรงกับคามมุ่งหมายของวิชานั้นเสียเลย เพราะผู้ออกข้อสอบยังไม่ทราบหลักการวัดผลว่าวิชานั้นควรสอบวัดอะไรบ้าง และควรจะวัดด้วยวิธีใดนั่นเอง

คำถามยังมีคุณภาพด้อย คือ จะถามแต่ในด้านความจำอย่างเข้มข้น มีอยู่น้อยนักที่จูงใจเขา เนื้อหาและข้อเท็จจริง เหล่านั้นมาพลิกแพลงถามให้นักเรียนตีความ ขยายความ และวิเคราะห์ความหมาย หรือถามให้นำความรู้ที่ไปใช้ในสถานการณ์อื่น ที่ผิดแผกไปจากคำรา^๑

ผลจากข้อบกพร่องดังกล่าว นอกจากทำให้การวัดผลสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนวิชาหนึ่งวิชาใดคลาดเคลื่อนไปจากความมุ่งหมายหรือจุดประสงค์ของการสอนวิชานั้น ๆ แล้ว ยังอาจทำให้ครูผู้สอนซึ่งตั้งใจจะให้เด็กเรียนสอบได้มุ่งที่จะ เน้นสอน เนื้อหาและพฤติกรรมที่แบบสอบนั้นเน้นสอบ ทำให้เกิดผลเสียแก่เด็กเรียนเพราะถูกฝึกฝนในสิ่งที่ไม่ใช่จุดประสงค์ของวิชานั้น หรือหลักสูตร ดังที่ เจ บี ฮีตัน (J.B. Heaton) ได้กล่าวว่า "การสอบมาตรฐานและการสอบปลายภาคมีอิทธิพลอย่างมากต่อครูส่วนมาก ซึ่งมักจะพยายามสอนเน้นในสิ่งที่แบบสอบเน้นสอบ"^๒ แบบสอบชนิดที่เน้นทดสอบความจำจะมีอิทธิพลให้เกิดการสอนให้นักเรียนท่องจำ ส่วนแบบสอบชนิดที่เน้นทดสอบความสามารถในการใช้ภาษา จะมีอิทธิพลให้เกิดการสอนให้นักเรียนฝึกหัดทักษะในการใช้ภาษา

เนื่องจากลักษณะของแบบสอบสัมฤทธิ์ผลมีอิทธิพลต่อการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นก่อนการสอบ การเลือกเนื้อหาในการสร้างแบบสอบ จึงต้องทำด้วยความรอบคอบและตรงตามวัตถุประสงค์ของการสอนวิชานั้น ๆ การเลือกเนื้อหาในการสร้างแบบสอบจึงมีความสำคัญ

^๑ เรื่องเดียวกัน .

^๒ Heaton, Writing English Language Tests, p. 1.

อย่างยิ่ง ซึ่ง ไพย์ โอบันยา (Pai Obanya) ได้แนะนำการเลือกเนื้อหาในการสร้างแบบสอบสัมฤทธิ์ผลทางภาษาไว้ดังนี้

ในการวัดผลสัมฤทธิ์ในการสอนภาษาต่างประเทศหรือภาษาที่สอง เราจะต้องคัดเลือกทักษะ (การฟัง, การพูด, การอ่าน และการเขียน) เช่นเดียวกับเนื้อหาอันเป็นองค์ประกอบ (ระบบเสียง, ระบบไวยากรณ์และคำศัพท์) ซึ่งวิธีการเช่นนี้จะทำให้ได้แบบสอบซึ่งแบ่งเป็นส่วน ๆ (subtests) ตั้งแต่ ๔ หรือ มากกว่าขึ้นไป ซึ่งการสร้างแบบสอบได้เช่นนี้ เป็นอุคมคติของการสร้างแบบสอบทางภาษา^๑

การทดสอบสัมฤทธิ์ผลทางภาษาวิชาใดวิชาหนึ่งจะต้องทดสอบให้ครอบคลุมทั้งเนื้อหาและทักษะที่เป็นจุดประสงค์ของการสอนวิชานั้น ซึ่ง เจ บี ฮีตัน (J.B. Heaton) กล่าวถึงผลเสียในการออกข้อทดสอบเฉพาะด้านใดด้านหนึ่งมากเกินไปว่า "การเน้นทดสอบทางด้านองค์ประกอบของภาษามากเกินไป จะทำให้เกิดผลเสียต่อการสอนภาษาอังกฤษในฐานะเป็นสื่อในการติดต่อได้"^๒

จากความสำคัญของแบบสอบสัมฤทธิ์ผลและความสำคัญในการคัดเลือกเนื้อหาและทักษะในการสร้างแบบสอบดังกล่าว การตัดสินผลการเรียนของนักเรียน คือ การสอบปลายภาคเมื่อนักเรียนจบวิชาหนึ่ง ๆ ไปแล้ว จึงควรมีการสอบด้วยแบบสอบสัมฤทธิ์ผลที่สร้างขึ้นอย่างถูกต้อง เกณฑ์ของการออกข้อทดสอบ โดยมีการแยกทดสอบแต่ละเนื้อหาและทักษะออกเป็น ส่วน ๆ (subtests) และมีสัดส่วนของแต่ละเนื้อหาและทักษะตรงตามวัตถุประสงค์ของวิชาที่แบบสอบนั้นมุ่งวัด

สำหรับการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษหลัก ๑ อ.๐๑๑ ซึ่งเป็นวิชาภาษาอังกฤษขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ นั้น มีจุดมุ่งหมาย คือ

^๑Pai Obanya, "Assessing Second Language Achievement Economically," English Language Teaching Journal 31 (July 1977) p.299

^๒Heaton, Writing English Language Tests, p. 6.

๑. ให้นักเรียนได้สำรวจตนเอง เกี่ยวกับทัศนคติ ความสนใจ ความสามารถ และ ความถนัดในการเรียนภาษาต่างประเทศ

๒. ให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ รักและสนใจในภาษา
ปรารถนาที่จะศึกษาหาความรู้และมีทักษะทางภาษา

๓. เพื่อวางพื้นฐานทางภาษาที่มั่นคง มีความรู้และทักษะทางภาษาเพื่อสื่อสาร

๔. เพื่อส่งเสริมความคิดริเริ่มของแต่ละบุคคล และเพื่อพัฒนาการทำงานร่วมกัน

เป็นหมู่คณะ

จะเห็นได้ว่าวิชาภาษาอังกฤษหลัก ๑ อ.๐๑๑ เป็นวิชาที่มีจุดมุ่งหมายเน้นทั้งในด้าน
ความรู้เนื้อหา และ เน้นความสามารถในด้านทักษะ ดังนั้นเพื่อให้การเรียนการสอนวิชานี้
ได้ผลดียิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงมุ่งสร้างแบบสอบสัมฤทธิ์ผลวิชาภาษาอังกฤษหลัก ๑ อ.๐๑๑ โดยมี
สัดส่วนของ เนื้อหาและทักษะที่จะนำมาทดสอบตามวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน เพื่อเป็น
เครื่องมือในการประเมินผลการเรียนการสอนว่านักเรียนมีความรู้ในเนื้อหาและมีทักษะถึง
เกณฑ์ตามวัตถุประสงค์หรือไม่ และ เป็นเครื่องมืออันหนึ่งที่จะช่วยแก้ไขการเรียนการสอนโดย
การแยกทดสอบแต่ละ เนื้อหาและทักษะออกเป็น ส่วน ๆ ดังนี้ คือ

๑. ส่วนที่ทดสอบการฟัง

๒. ส่วนที่ทดสอบการอ่าน

๓. ส่วนที่ทดสอบการเขียน

๔. ส่วนที่ทดสอบการออกเสียง

๕. ส่วนที่ทดสอบคำศัพท์

๖. ส่วนที่ทดสอบไวยากรณ์

ผลจากการทดสอบในแต่ละส่วนยังสามารถแสดงให้เห็นนักเรียนทราบว่าตนเองมี
ความสามารถและความถนัดในการเรียนเนื้อหาและทักษะใดตามจุดมุ่งหมายข้อ ๑ อีกด้วย

ความมุ่งหมายของการวิจัย

๑. เพื่อสร้างแบบสอบสัมฤทธิ์ผลวิชาภาษาอังกฤษหลัก ๑ อ.๐๑๑
๒. เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบสอบสัมฤทธิ์ผลที่สร้างขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

๑. การสร้างแบบสอบสัมฤทธิ์ผลในครั้งนี้ ยึดถือเนื้อหาในหนังสือ Get Set และ Magic Sounds and Words ซึ่งเป็นหนังสือแบบเรียนของวิชา อ.๐๑๑ เป็นหลัก
๒. วิเคราะห์ข้อทดสอบ (Item Analysis) เพื่อหาอำนาจจำแนก (Discriminating Power) และระดับความยาก (Difficulty Index)
๓. หาความเที่ยงของแบบสอบ (Reliability of the Test)
๔. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ของโรงเรียนรัฐบาลในกรุงเทพมหานคร จากกลุ่มโรงเรียนที่ ๖,๘,๙,๑๐ กลุ่มละ ๑ โรงเรียน รวมเป็น ๔ โรงเรียน

๕. การวิจัยนี้มีได้พิจารณาเรื่องอายุ เพศ ความสนใจพิเศษ โปรแกรมที่ศึกษา ความถนัดทางภาษาของกลุ่มตัวอย่าง หรือกลวิธีสอนของผู้สอนแต่อย่างใด

ความจำกัดของการวิจัย

๑. จุดมุ่งหมายของวิชา อ.๐๑๑ ที่เป็นทักษะพูดและการเขียนเป็นข้อความไม่สามารถวัดได้ด้วยแบบสอบ นี้ สำหรับการประเมินผลทักษะพูดและการเขียนเป็นข้อความนั้น ครูผู้สอนจะต้องประเมินไปในขณะที่สอน
๒. จุดมุ่งหมายของการสอนวิชา อ.๐๑๑ ที่เป็นการออกเสียงไม่สามารถวัดผลโดยตรงคือให้นักเรียนออกเสียงได้ จึงจำเป็นต้องวัดผลทางอ้อมโดยให้นักเรียนเลือกคำตอบซึ่งตรงกับการออกเสียงสระ พยัญชนะ และการเน้นเสียงในคำ (stress) ที่ถูกต้องโดยสรุปเอาว่าสิ่งที่ผู้ทำแบบสอบได้ยินตนเองพูดในใจเหมือนกับเสียงที่เขาพูดต่างๆ
๓. คะแนนที่นักเรียนได้รับ อาจไม่ได้มาจากความรู้ในด้านเนื้อหาอันเป็นองค์ประกอบและความสามารถในด้านทักษะโดยแท้จริงของนักเรียน เนื่องจากในขณะทำการสอบอาจมี

สภาพการณ์บางอย่างเข้ามามีอิทธิพลทำให้ผลการสอบคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง เช่น ความตื่นเต้น ความกังวลใจ ความไม่สบาย ความเกียจคร้าน อันอาจทำให้เกิดความคลาดเคลื่อน เมื่อนำผลการทดสอบมาวิเคราะห์

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย

๑. จะได้แบบสอบสัมฤทธิ์ผลวิชาภาษาอังกฤษหลัก ๑ อ.๐๑๑ จำนวน ๑ ฉบับ แบ่งเป็น ๖ ส่วน (subtests) สำหรับประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนเมื่อเรียนจบวิชานี้แล้ว

๒. เป็นแนวทางในการสร้างเกณฑ์กำหนดวิชาเรียน โดยการนำแบบสอบที่สร้างขึ้น ไปใช้ทดสอบนักเรียนก่อนเรียนวิชาหลัก ๑ อ.๐๑๑ เพื่อพิจารณาให้นักเรียนที่ได้คะแนนเกินกว่าเกณฑ์ที่กำหนดคือ ๖๐ % เลื่อนไปเรียนวิชา อ.๐๑๒ ได้ทันที โดยไม่ต้องเรียนวิชา อ.๐๑๑

๓. เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบสัมฤทธิ์ผลในวิชาอื่นต่อไป

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

๑. แบบสอบ หมายถึง แบบสอบสัมฤทธิ์ผลวิชาภาษาอังกฤษหลัก ๑ อ.๐๑๑ ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย

๒. เนื้อหา (Components) หมายถึง ส่วนที่เป็นองค์ประกอบของภาษา ได้แก่ ระบบเสียง คำศัพท์ และไวยากรณ์

๓. ทักษะ (Skills) หมายถึง ความสามารถในการใช้ภาษาในการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน

๔. ความตรงของแบบสอบ (Validity) หมายถึง แบบสอบนั้นสามารถวัดได้ตรงตามที่ตั้งความมุ่งหมายไว้

๕. ความเที่ยง ของแบบสอบ (Reliability) หมายถึง แบบสอบนั้นมีความแน่นอนในการวัด เมื่อนำไปทดสอบอีกก็จะยังคงรักษาคำแหน่งของผู้เข้าทดสอบไว้ได้เหมือนเดิม (คือผู้ทดสอบมีความสามารถในระดับใดก็ยังคงได้คะแนนในระดับ เดียวกันกับการทดสอบครั้งก่อน)

๖. ส่วนของแบบสอบ (subtests) หมายถึง ข้อทดสอบที่ทดสอบ เนื้อหาและทักษะ
เดียวกันที่ถูกจัดไว้ในหมวดเดียวกัน เช่น ส่วนของแบบสอบที่ทดสอบการฟังก็จะมีแต่ข้อทดสอบ
การฟังเท่านั้น